ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଡବ୍ଲୁପି(ସି). ସଂଖ୍ୟା ୧୬୬୬୫/୨୦୨୩

ଶ୍ରୀମତୀ. ଜୟନ୍ତୀ ଦାସ ...ଆବେଦନକାରୀ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି. କେ. ରଗଡ଼, ଓକିଲ

- ବନାମ -

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ... ପ୍ରତିପକ୍ଷ ମାନେ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପାଢ଼ୀ, ଭାରତର ଡେପୁଟି ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ

HIGH COURT ORISSA

ପୀଠାସୀନ:
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏସ୍. କେ. ସାହୁ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମୁରାହାରି ଶ୍ରୀ ରମଣ

ଆଦେଶ

୦୬.୦୬.୨୦୨୩

ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା

୦୧. ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଆଭାସୀ / ଭୌତିକ) ମାଧ୍ୟମରେ ନିଆଯାଇଛି |

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୨୨୬ ଅଧିନରେ, କେଉଁ କାରଣରୁ ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ରିଟ୍ ବା ରିଟ୍ ସବୁକୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯିବ ନାହିଁ, ତାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଏକ ସର୍ତ୍ତାଧୀନ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଆବେଦନକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟନ୍ତୀ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ମାମଲା (ପି.ଆଇ.ଏଲ୍) ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

(i) ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଅସ୍ୱଷ୍ଟକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଆଧାର କରି ପ୍ରେସ୍ ବିଜ୍ଞପ୍ତି, ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ପରିପତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା, ଯେପରିକି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଦିନ ନଗଦ ବିନିମୟର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା, କାରଣ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବାରମ୍ବାର ଧାଡ଼ିରେ ଠିଆ ହୋଇ ଅନେକ ଥର ବିନିମୟ କରିପାରିବେ ।

(ii) ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଜରିଆରେ କିମ୍ବା ବରାଦ ଫର୍ମ ସହିତ ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର, ଆଧାର କାର୍ଡ ନମ୍ବର, ଆୟର ଉତ୍ସ, ପାନ୍ କାର୍ଡ ଭଳି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ସହିତ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଅଦଳବଦଳ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ, କାରଣ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଏହି ବିବରଣୀ ରହିଛି, ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବଳକା ଅର୍ଥ ଅଛି ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ମାଗଣା ପଡ଼ି ଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ ୮୧ କୋଟି ଏହାର ପରିସରଭୁକ୍ତରେ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ।

(iii) ଆର୍.ବି.ଆଇ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ପଦବୀ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଟିପ୍ପଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ ଓ ଆର୍.ବି.ଆଇ ଏପରି ବୈଧାନିକ ନୀତି ଏବଂ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିବୃତି ପାରିତ କରିଛି ଯାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିଛି ଯେ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିକୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହାର ଜୀବନକାଳ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି, ଯାହା ଆଧାରରେ ସେମାନେ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ର ପ୍ରଚଳନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ପାଇଁ ପରିପତ୍ର ଜାରି କରିଛନ୍ତି ।

(iv) ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ କୈଫିୟତ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ଯେ କାହିଁକି କେବଳ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟର ମୁଦ୍ରା ନୁହେଁ ଯାହାର ଜୀବନକାଳ ସମାପ୍ତ ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ବିକୃତ ଅବସ୍ଥାରେ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଚଳନରେ ଅଛି;

(v) ଏହି ବିନିମୟ ନୀତି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ସନ୍ତୁଳନ କ'ଣ ତାହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ କୈଫିୟତ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା କଳାଧନଧାରୀ ମାନେ ଅପରାଧସ୍ଥଳରେ ଧରା ପଡ଼ିବେ।

ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ୧୯.୦୫.୨୦୨୩ ତାରିଖର ସେହି ସମାନ ଅଧିସୂଚନାକୁ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହି ଆଧାରରେ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାର ଓ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୪ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠରେ **ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ଉପାଧ୍ୟାୟ -ବନାମ-ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ ୨୦୨୩ ଏସ୍ ସି ସି ଅନଲାଇନ୍ ଡେଲ୍ ୩୨୧୮** ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୧୪ରେ ୨୯.୦୫.୨୦୨୩ ତାରିଖରେ ପାରିତ ଆଦେଶରେ ନିମ୍ନମତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି:-

"୧୪. ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି କେବଳ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ମୂଲ୍ୟର ନୋଟ୍ ସବୁକୁ ପ୍ରଚଳନରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାର କାରଣ ହେଉଛି ଏହି ମୂଲ୍ୟର ନୋଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜାରି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇସାରିଛି, ଯାହାକୁ ଅର୍ଥନୀତିର ମୁଦ୍ରା ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଶୀଘ୍ର ପୂରଣ କରିବାର ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ନଭେମ୍ବର

୨୦୧୬ରେ ସମସ୍ତ ୫୦୦ ଏବଂ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ମୂଲ୍ୟର ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବୈଧ ନୁହେଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ, ଲୋକଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ଯୋଗାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ଆଣିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ୬ ବର୍ଷ ପରେ ସରକାର ଏବେ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ସବୁକୁ ପ୍ରଚଳନରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହାର ହେଉନାହିଁ । ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବୈଧ ମୁଦ୍ରା ହିସାବରେ ଜାରି ରହିବ ଏବଂ ଏହି ନୀତି କେବଳ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ସବୁକୁ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ସହ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଥିବ ।୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ କୁ ଅନ୍ୟ ନୋଟ୍ ସହ ବଦଳାଇବାର ସୁବିଧା ପାଇଁ, ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଅସୁବିଧାରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ୪ ମାସର ବାତାୟନ ସମୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସରକାର କୌଣସି ପ୍ରକାର ପରିଚୟ ପତ୍ର ଦେଖାଇବାକୁ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ କରିନାହାଁନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇସାରିଛି ଯେ, ସରକାରଙ୍କର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏକ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଆବେଦନ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଭାବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବସିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।"

ଉପରୋକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବା ସମୟରେ, ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମାମଲା **ବାଲକୋ କର୍ମଚାରୀ ସଙ୍ଘ (ପଞ୍ଜିକୃତ) - ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ**

(୨୦୦୨) ୨ ଟି ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ମାମଲା ୩୩୩ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବିବୃତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି**:-**

"୯୩.ଆର୍ଥିକ ନୀତିର ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ସାଧାରଣତଃ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ନୀତି କୌଣସି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରତିକୂଳ ଅଟେ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ବିଭିନ୍ନ ଆର୍ଥିକ ନୀତିର ଆପେକ୍ଷିକ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ଏକ ବିଜ୍ଞ କିମ୍ବା ଉନ୍ନତ ଆର୍ଥିକ ନୀତି ବିକଶିତ ହୋଇପାରିବ କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ । କୌଣସି ନୀତିର ସଠିକତା ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମଞ୍ଚ ହେଉଛି ସଂସଦ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ନୁହେଁ। ଏଠାରେ ନୀତିର ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ୧-୩-୨୦୦୧ରେ ଲୋକସଭାରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପରାହତ ହୋଇଥିଲା।

୯୪. ତେଣୁ, ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର ନୀତିକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏଠାରେ ଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଏହି ବିନିଯୋଗ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାରେ ନିରପେକ୍ଷ, ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତାର ଅଭାବ କିମ୍ବା ତରବରିଆ ଭାବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବା କିମ୍ବା କ୍ଷମତାର ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାର ଚାଲୁଥିବା ଅଭିଯୋଗର କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ । ଏହା ପରିତାପର ବିଷୟ ଯେ ଛତିଶଗଡ଼ ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ

ଭାରତ ସଙ୍ଘ ବିରୋଧରେ ବିନା କୌଣସି ଆଧାରରେ ଏଭଳି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ରାଜ୍ୟର ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏଭଳିଭିତ୍ତିହୀନ ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ଆମେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ନିନ୍ଦା କରୁଛୁ ।

XXX XXX XXX

୯୮. ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରର ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାନେ କୌଣସି ତଦନ୍ତ କିମ୍ବା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ସମୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଅବୈଧତା ଅଛି, ତେବେ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ରାୟକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିବାକୁ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉଚିତ୍ ।"

ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ **ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ମହୋତ୍ସବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ-ବନାମ-ଗୌରବ ଅଶ୍ୱିନ ଜୈନ (୨୦୦୭) ୪ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ମାମଲା ୭୩୭** ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବିବୃତି ଦେଇଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି:-

"୧୬.ସରକାରୀ ନୀତିର ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର ଏବେ ଭଲ ଭାବେ ପରିଭାଷିତ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ନୀତିର ସଠିକତା, ଉପଯୁକ୍ତତା ଏବଂ ଯଥାର୍ଥତାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରୁଥିବା ଆବେଦନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ ଯେଉଁ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ଅଧିକାର ରଖନ୍ତି, ସେହି ନୀତି ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଭାବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ନୀତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର ହେଉଛି ଏହା ନାଗରିକଙ୍କ ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରୁଛି କିମ୍ବା ସମ୍ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବିରୋଧ କରୁଛି କିମ୍ବା କୌଣସି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବିରୋଧ କରୁଛି କିମ୍ବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରିତାର ପ୍ରକଟ କରୁଛି, ତାହା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା । ନୀତିରେ ତ୍ରୁଟି ଥିବା ଦର୍ଶାଇ କିମ୍ବା ଉତ୍ତମ, ନିରପେକ୍ଷ କିମ୍ବା ସୁବିବେଚିତ ବିକଳ୍ପ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ଦର୍ଶାଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ନୀତିର ବୈଧତା ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର ବିଷୟ ଅଟେ,ନୀତିର ପାରଦର୍ଶିତା କିମ୍ବା ସୁକ୍ଷ୍ମତା ନୁହେଁ ।"

ଭାରତର ବିଦ୍ୱାନ ଡେପୁଟି ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀ ପି. କେ. ପାଢ଼ୀ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ମଧ୍ୟ ଭାରତର ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଛି । **ବିବେକ ନାରାୟଣ ଶର୍ମା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ - ବନାମ - ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (୨୦୨୩) ୩ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ୧**, ସୂଚିତ ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ବିମୁଦ୍ରୀକରଣ ମାମଲା ଉପରେ ସେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ୨୧୮, ୨୨୭, ୨୨୮, ୨୫୪ ଓ ୨୫୫ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ରହିଛି, ଏହା ନିମ୍ନରେ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୋଇଛି: -

"୨୧୮. **ଟାଟା ସେଲୁଲାର୍ - ବନାମ - ଭାରତ ସଙ୍ଘ (୧୯୯୪) ୬ ଏସ୍ ସି ସି ୬୫୧** ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର ପରିସରକୁ ନେଇ ଆଇନକୁ ବହୁତ ଭଲ ଭାବେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ବୈଧତାର ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ନିଜକୁ ସୀମିତ

ରଖିବା । ଏହା ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ବିଷୟ ହେବା ଉଚିତ୍ ଯେ କ'ଣ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଣ୍ଣୟକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଏହାର କ୍ଷମତାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି, ଆଇନର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି, ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ ନିୟମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଛନ୍ତି, ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯାହା କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପହଞ୍ଚି ନଥାନ୍ତେ କିମ୍ବା ଏହାର କ୍ଷମତାର ଅପବ୍ୟବହାର କରି ନଥାନ୍ତେ । ସେହି ନୀତି ପୂରଣରେ ନିଆ ଯାଇଥିବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୀତି ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କି ନୁହେଁ ତାହା ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା କଥା ନୁହେଁ ବୋଲି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଥିଲେ। ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ କିପରି ନିଆଯାଇଛି ତାହା ଉପରେ କେବଳ ଆଗ୍ରହ ଦିଆଯାଇଛି ।

XXX XXX XXX

୨୨୭. **କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ ସଙ୍ଗଠନ - ବନାମ - ଭାରତ ସଙ୍ଘ, (୨୦୨୧) ୮ ଏସ୍ ସି ସି ୫୧୧** ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ଏହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ଆଧାରିତ କିମ୍ବା ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହୁଏ ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କୌଣସି ମତାମତରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବେ ନାହିଁ । କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ମନମୁଖୀ ଏବଂ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ, ବୈଧାନିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଆଇନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନକାରୀ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲେ ହିଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ଅଧିକାରୀ ହେବେ । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯେ ସରକାର ଯେତେବେଳେ ନିଜର ନୀତି ଗଠନ କରନ୍ତି, ଏହା ଅନେକ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏବଂ ଏହା ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ମତ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଆଧାରିତ, ଯାହା କେବଳ ସ୍ପଷ୍ଟ ମନମୁଖୀ କାରଣକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ।

ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇସାରିଛି ଯେ ଅର୍ଥନୈତିକ ନୀତି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ବିଧାନମଣ୍ଡଳକୁ ଏକ ବୃହତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।

XXX XXX XXX

୨୫୪. **ଆର୍. କେ. ଗର୍ଗ - ବନାମ - ଭାରତ ସଂଘ (୧୯୮୧) ୪ ଏସ୍ ସି ସି ୬୭୫ର** ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏଭଳି ଆର୍ଥିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିବା ଲାଗି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆବଶ୍ୟକ ଦକ୍ଷତା ଓ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ରହିବ ନାହିଁ । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିରୋଧ କିମ୍ବା ଅବ୍ୟାହତିର ପ୍ରଭାବ କ'ଣ ହେବ ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ କି ନାହିଁ ତାହା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ଭବତଃ ଆକଳନ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞମାନେ ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ ମତ ରଖିପାରନ୍ତି, ସେ ମତକୁ କ୍ଷତି ନ ପହଞ୍ଚାଇବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧିମତାର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ବୋଲି ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଏପରି ଏକ ଆଇନର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କଠୋର, ସ୍ଥିର, ଉଦାରବାଦୀ, ମୌଖିକ ହେବା ଅନାବଶ୍ୟକ ବରଂ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସ୍ଥିତିସ୍ଥାପକ ଏବଂ ଆଗକୁ ଦେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ।

୨୫୫. ତେଣୁ, ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଇନଗତ ରାୟକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା

ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କ୍ଷମତାର ବ୍ୟବହାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ମନମୁଖୀ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଏଭଳି ଆର୍ଥିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ଦକ୍ଷତା ଓ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଭାବ କ'ଣ ହେବ ତାହାର ଆକଳନ ବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିମତା ଉପରେ ଛାଡିଦେବା ସର୍ବୋତ୍ତମ । ଏଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିମୁଦ୍ରୀକରଣର ବିବାଦୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରଭାବ କ'ଣ ହେବ ତାହାର ଆକଳନ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଖରେ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ପୂର୍ବରୁ ଏଠାରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି, ଗୋଟିଏ ପଟେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅର୍ଥନୀତି ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ବିଦ୍ୱାନ ମହାନ୍ୟାୟବାଦୀ ବିମୁଦ୍ରୀକରଣର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଲାଭର ଏକ ଲମ୍ବା ତାଲିକା ଦେଇଛନ୍ତି । ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏକମାତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବାବସ୍ଥାରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ବିଚାରର ତ୍ରୁଟି ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର ବିଷୟ ନୁହେଁ । ଏହିପରି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ବୈଧାନିକ ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧ-ବୈଧାନିକ ବିଧାନ ଅଧିକାରୀମାନେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅବୈଧତା, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ସ୍ପଷ୍ଟ ମନମାନିରୁ ପୀଡ଼ିତ ନହେଲେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ

ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଅନୁଧ୍ୟାନ ପରେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଅନୁଲଗ୍ନକ-୧ ଅଧୀନରେ ୧୯.୦୫.୨୦୨୩ ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୁଖ୍ୟ ଆଧାର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି:-

(i) ଏଥିପାଇଁ ଆର୍.ବି.ଆଇ ମଧ୍ୟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ବିନିମୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରିନାହିଁ,ଯେପରି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନୋଟ୍ ବଦଳାଇ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରନ୍ତି, ସେଥିରେ ସମସ୍ତ ବିବରଣୀ ଯେପରି ପେଶା, ମାସିକ ଆୟ, ସ୍ଥାୟୀ ଠିକଣା, ପଡ଼ି କାର୍ଡ଼ଧାରୀ କି ନୁହଁ, ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର, ଆଧାର କାର୍ଡ, ପାନ୍ କାର୍ଡ, ସେ ନିଜ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାହା ପାଇଁ ବିନିମୟ କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଏ, ଯାହା ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବେଆଇନ ପ୍ରବେଶକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥାନ୍ତା ।

(ii) ଏଥିପାଇଁ ଜଣେ ଅଣ-ଖାତାଧାରୀ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟାଙ୍କ ଶାଖାରେ ଏକକାଳୀନ ୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ବଦଳାଇପାରିବେ। ଆର୍.ବି.ଆଇର ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କେବଳ କଳାଧନକୁ ଧଳାରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି, ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବାରମ୍ବାର ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ଠିଆ ହୋଇ ଅନେକ ଥର ଟଙ୍କା ବଦଳାଇପାରିବେ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ

> ପାଖରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ବିନା କେ.ୱାଇ.ସି ଏବଂ ବିନା କୌଣସି ଶଙ୍କାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ୍ ଗୁଡିକ ବିନିମୟ କରିପାରିବେ କାରଣ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ପରିଚୟ ପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ ନାହିଁ । ସ୍ୱଚ୍ଛ ଅର୍ଥନୀତି ବାହାନାରେ ଆର୍.ବି.ଆଇ ଆଇନଗତ କଳାଧନକୁ ଧଳାଧନରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବାରୁ, ଏହାଠାରୁ କିଛି ବଡ଼ ଭୁଲ ଓ ଅର୍ଥନୀତି ପ୍ରତି ବିପଦ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ।"

ଆଇନ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ଯେ ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ମାମଲା ଏକ ଅସ୍ତ୍ର, ଯାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସତର୍କତାର ସହ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟପାଳିକାକୁ ଏହା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସତର୍କ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଜନସ୍ୱାର୍ଥର ସୁନ୍ଦର ଆବରଣ ପଛରେ ଏକ ପ୍ରଚାର ଦାବି ଲୁଚି ରହି ନାହିଁ । ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନର ଅସ୍ତ୍ରାଗାରରେ ଏହାକୁ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ଅସ୍ତ୍ର ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଅଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଜନତାଙ୍କ ଭୁଲ କିମ୍ବା ଜନତାଙ୍କ କ୍ଷତିର ପ୍ରତିକାର କରିବା ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଚାର ଭିତ୍ତିକ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯାହା ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଜନସ୍ୱାର୍ଥର କ୍ଷତିକାରକ ହୋଇଥାଏ । ଏକ ପ୍ରଚାରଭିତ୍ତିକ ମାମଲାକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯାହାଫଳରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୂଲ୍ୟବାନ ସମୟ ବଞ୍ଚିପାରିବ, ତଥା ବହୁଳ ଭାବେ ପଡ଼ି ରହିଥିବା ମାମଲାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇ ପାରିବ।

ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦେଖିବା ପରେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ସହିତ ଭାରତ ସଙ୍ଘ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଡେପୁଟି ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ନୀତି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପର ସୁଯୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟବର ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଦେଖିବା ପରେ, ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ଆଳରେ ଏକ ପ୍ରଚାରଭିତ୍ତିକ ମାମଲା ଅଟେ, ଅତଏବ, ଆମେ ଏହାକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହେଁ । ତଦନୁସାରେ, ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଯୋଗ୍ୟତା ନ ଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

(ଏସ୍. କେ. ସାହୁ)
ଅବକାଶ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

(ଏମ୍. ଏସ୍. ରମଣ)
ଅବକାଶ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ପିକେଏସ୍/ସିପୁନ୍

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ। ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ - ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ସୋରେନ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ